

Πρέπον δεν ήταν, αλλά συνέβη και δεν ήταν και τόσο λάθος. Ή έστω το ανάποδο θα ήταν μεγαλύτερο λάθος. Έτσι το πρώτο βιβλίο του Christopher Montague Woodhouse, πέμπτου βαρόνου του Terrington, το διάβασα μόλις προ ημερών. Θα έπρεπε, ίσως να είχε γίνει πριν 45 χρόνια, αλλά τότε ήταν πολύ πιο ελκυστικά τα βιβλία του Dominique Eudes, του Γιάννη Κάτρη. Κι έτσι παρέμειναν έως σήμερα. Επίσης ξεκίνησα με το λάθος βιβλίο. Το «Καραμανλής Ο Ανορθωτής της Ελληνικής Δημοκρατίας» όπως έπεται στην χρονική σειρά των δημιουργιών του συγγραφέα, έτσι δεν θα έπρεπε να προηγείται στην αναγνωστική σειρά.

Σαφώς έπρεπε να προηγηθεί το «Μήλον της Έριδος», ωραίος τίτλος, εμπνευσμένος για τη ζοφερή εποχή που περιγράφει. Ο συγγραφέας ανήκει σε εκείνες τις πολυσχιδείς, πολυσήμαντες προσωπικότητες που άνθισαν στο μεσοπολεμικό Ηνωμένο Βασίλειο, τότε που ο ήλιος δεν έδυε ποτέ στην αυτοκρατορία, όπως με δόση μετρημένης αλαζονείας λεγόταν.

Με κλασικές σπουδές στην Οξφόρδη, κατετάγη με την έναρξη του πολέμου στο πυροβολικό, μας ήρθε στη χώρα μας, ανέβηκε στο βουνό γνωρίστηκε με τον Άρη με τον Ζέρβα, είχε ενεργό ρόλο στην ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοποτάμου, μας ξανάρθε το '45 και το '46, μετά τον βρίσκουμε στην Τεχεράνη να εργάζεται σε συνεργασία με την C.I.A., για την πτώση του Μοσαντέκ ώστε να προστατευτούν τα Βρετανικά συμφέροντα. Αργότερα τον περιμένουν θητείες στο κοινοβούλιο και ασφαλώς το συγγραφικό του έργο.

Έτσι το '82, κυκλοφορεί την βιογραφία του Έλληνα πολιτικού Karamanlis: The Restorer of Greek Democracy, που εκείνη την εποχή υπηρετούσε την πρώτη του προεδρική θητεία.

Ευθύς εκ πρώτης στιγμής γίνονται διακριτά δυο πράγματα. Η θαυμαστική του στάση απέναντι στον Έλληνα πολιτικό και η σφοδρή αντιαριστερή στάση του. Αν το βιβλίο το έγραφε ο ίδιος ο Καραμανλής θα ήταν πιθανότατα λιγότερο κολακευτικό, και περισσότερο αυστηρό σε ότι αφορούσε τις όποιες αλληγορίες του. Το αυτό και για την εμμονή του συγγραφέα στις ενέργειες των πολιτικών σχημάτων και προσώπων που δεν ανήκουν στη Δεξιά, όπου τίποτα από όσα κάνουν δεν είναι σωστά.

Μολοντούτο είναι ένα καλλογραμμένο και καλομεταφρασμένο σύνολο, δουλεμένο στη λεπτομέρειά του, στολισμένο με λίγες χαρακτηριστικές φωτογραφίες, από τη ζωή του και Εθνάρχη αποκαλούμενου.

Κάτι που συμβαίνει ως παρενέργεια, είναι ότι ακόμα και σε αντικαραμανλικούς είτε εξ εμπειριών, είτε εκ πεποιθήσεων θ αμβλυνθεί κάπως, το φρόνημα. Δεν θα αντιστραφεί, αλλά μαλακώσει. Είναι και αυτό μια επιτυχία. Τόσο του βιβλίου, όσο και του αναγνώστη.

Πέρα από τα λίγο ή πολύ γνωστά θέματα που αφορούν τα ευρύτερα ιστορικά θέματα αλλά και την πορεία του Σερραίου πολιτικού μας θυμίζει ή μας επιβεβαιώνει μια σειρά από γεγονότα.

Όπως για το ποιός έκανε κουμάντο στις ελληνικές υποθέσεις, μας λέε, στην σελίδα 43, για το θέμα της εκλογικής αναμέτρησης του '46: *«Οι δε εκλογές που είχαν αναβληθεί επανειλημμένως και οι βρετανικές αρχές που κρατούσαν τα ηνία της εξουσίας στην Αθήνα δεν ήταν διατεθειμένες να δεχτούν άλλη αναβολή.»*

Για τις σχέσεις του Κ.Κ. με τον Αμερικάνικο παράγοντα που τόσα έχουν γραφτεί, αναφέρει (σ.52): *«Σε δυο επισκέψεις του στο Βορρά, τον Μάρτιο και τον Αύγουστο του 1949, συνοδευόταν από επιφανή στελέχη των αμερικανικών αποστολών καθώς και από άλλους υπουργούς.»*

«Τον Δεκέμβριο του 1951 προσκλήθηκε από Στাইτ Ντηπάρτμεντ να περάσει τρεις μήνες στις Η.Π.Α.» (σ.63).

Για το διαβόητο θέμα της διαδοχής του Παπάγου πάντως, επεμβαίνει πυροσβεστικά και σημειώνει: *«Δεν υπήρχε ωστόσο θέμα άσκησης αμερικανικής πίεσεως για αυτήν την επιλογή.»* (σ.77)

Στο Κυπριακό κρατά σθεναρή καραμανλική στάση, ενώ αναφέρεται στο δίδυμο Μακαρίου Γρίβα ως *«δυο πεισματάρηδες»*, ή ο *«ταραχοποιός κληρικός»*, ή ο *«στρατοκράτης»* κλπ (σ.92). Τον γενικό πρόξενο Άγγελο Βλάχο, το περιγράφει ως ένα έμπειρο στέλεχος (σ.94), κάτι στο οποίο σε τίποτα δεν θα συμφωνούσε ο Έλληνας πρέσβης στο Η.Β, τότε, Γ. Σεφεριάδης.

Ο συγγραφέας προβάλλοντας την διεθνή ακτινοβολία του Κ.Κ., μας λέει ότι *«...ο Κέννεντυ συμβουλευτήκε τον Καραμανλή για διάφορα διεθνή ζητήματα, μεταξύ των οποίων και το αιώνιο πρόβλημα κάθε Αμερικανού προέδρου, η προσωπικότητα του Ντε Γκώλ.»* (σ.148).

Για όποια ταραχή συμβαίνει στην Ελλάδα ο υπεύθυνος είναι συνήθως ένας: *«Κοινό χαρακτηριστικό αυτών των διαμαρτυριών ήταν ότι όποτε αυτές οδηγούσαν σε βίαιες συγκρούσεις, η ευθύνη για αυτό απεδίδετο στην ΕΔΑ και στους κομμουνιστές που εργάζονταν από πίσω της.»* (σ.154).

Μοιραία φτάνουμε και σε άλλες παραδοχές: *«Μετά τις επιτυχίες της ΕΔΑ στις εκλογές του 1958, το Παλάτι και οι μυστικές υπηρεσίες είχαν καταστρώσει ένα σχέδιο για τον περιορισμό της δυνάμεως των κομμουνιστών»* (σ.177)

Δεν φείδεται καλών λόγων για την altera pars: *«Κανείς δεν μπορούσε να διαμαρτυρηθεί για το συνταγματικό ρόλο που έπαιξε ο Βασιλεύς κατά τα ολίγα επόμενα χρόνια. Ασκούσε τα ενίστε λεπτά καθήκοντα του με τακτ και με κοσμιότητα.»* (σ.180).

Αλλοιώνει τα γεγονότα της δολοφονίας του Γρηγόρη Λαμπράκη, που την παρουσιάζει σχεδόν σαν τροχαίο: *«...υπήρξε θύμα τρικύκλου που τον έριξε στο δάπεδο και τον τραυμάτισε θανάσιμα.»* (σ.194)

Υπερθεματίζει την άποψη του Κ.Κ. ότι: «το 1963 η μοίρα της Ελλάδος βρισκόταν μεταξύ δυο καταστροφών για τις οποίες την ευθύνη έφεραν η δημαγωγία του Παπανδρέου και η αδυναμία του Βασιλέως.» (σ).222).

Τι κυβερνήσεις της αποστασίας του θέρους του '65 και την ανατροπή του Παπανδρέου τις περιγράφει ως ακολούθως: «...ο Βασιλεύς όμως κατάφερε με μια σειρά από τεχνάσματα, να σχηματίσει κυβέρνηση χωρίς αυτόν.» (σ.231)

Υπερασπίζεται το σύνολο της πολιτικής του Κ.Κ. στα μεταπολιτευτικά χρόνια που διετέλεσε πρωθυπουργός, τι κρατικές παρεμβάσεις, τις δεσμεύσεις του απέναντι στην ιδιωτική πρωτοβουλία και τις συγκρούσεις του με τους «τους τρείς ισχυρότερους καπιταλιστές στην Ελλάδα» . (σ.303)
αναφερόμενος σε Ωνάση - Ολυμπιακή, Νιάρχο - διυλιστήριο, Ανδρεάδη – Τράπεζα.

Επίκαιρα όλα τούτα μια μέρα σαν και αυτή, αφού πριν 46 χρόνια ξεκινούσε το ταξίδι της επιστροφής στον τόπο του, θριαμβευτής και καθολικώς δεκτός, για μια εικοσαετία γεμάτη δράση, πολιτική, διπλωματία και αξιώματα. Για μερικούς ο Καραμανλής ήταν αυτός που κάποτε αποδέχτηκε ότι «η πολιτική μου στέγνωσε την ψυχή», αλλά και εκείνος που έσπασε η φωνή του τον Απρίλιο του '92 για το Μακεδονικό.